

Информационно табло на ЕС в областта на правосъдието за 2016 г.: споделяне на опит и информация с цел подобряване на ефективността на националните правосъдни системи

Брюксел, 11 април 2016 г.

Информационно табло на ЕС в областта на правосъдието за 2016 г.: споделяне на опит и информация с цел подобряване на ефективността на националните правосъдни системи

Днес Европейската комисия публикува Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието за 2016 г., в което се съдържа сравнителен преглед на ефикасността, качеството и независимостта на правосъдните системи на държавите — членки на ЕС. Целта на Информационното табло е да се съдейства на националните органи в усилията им да подобрят своите правосъдни системи, като им бъдат предоставени сравнителни данни.

За първи път Информационното табло в областта на правосъдието включва резултатите от проучвания на Евробарометър, проведени, за да се изследва по-подробно усещането за независимост на съдебната власт в ЕС сред гражданите и предприятията. Настоящото издание включва също и нови показатели, по-специално относно съдебното обучение, проучванията сред потребителите в държавите членки, наличието на правна помощ и съществуването на стандарти за качество.

„Четвъртото информационно табло на ЕС в областта на правосъдието показва, че усилията на държавите членки за подобряване на правосъдните системи продължават да дават резултати. Тези усилия са напълно оправдани поради ключовата роля на националните правосъдни системи за укрепване на принципите на правовата държава, за прилагане на законодателството на ЕС и за създаване на благоприятна за инвестиции среда“, заяви Вера Йоурова, комисар на ЕС по въпросите на правосъдието, потребителите и равнопоставеността между половете. *„Посредством Информационното табло можем да се учим едни от други, така че европейските правосъдни системи да станат по-ефективни“.*

Основни констатации в Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието за 2016 г.:

- **По-кратка продължителност на спорните граждански и търговски дела.** Макар че като цяло е налице стабилност по отношение на висящите дела, наблюдава се също подобрене в няколко държави членки, които бяха изправени пред специфични предизвикателства, свързани с висок брой висящи дела.
- **Подобряване на достъпността на правосъдните системи,** по-специално в области като електронното подаване на искове с малък материален интерес или насърчаването на алтернативното разрешаване на спорове (АРС). Все още обаче има място за подобрене по отношение на достъпността на съдебните решения по интернет или използването на електронни комуникации между съдилищата и страните.
- Продължават да са необходими допълнителни усилия за подобряване на **обучението по съдебни умения** и използването на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) **за системите за управление на делата.**
- Повечето държави членки разполагат със **стандарти**, които обхващат сходни аспекти на техните правосъдни системи, но съществуват значителни разлики, що се отнася до тяхното съдържание. Например в по-малко от половината държави членки съществуват стандарти относно мерките за намаляване на натрупаните нерешени дела, а в още по-малък брой държави членки е определен максимален срок за решаване на висящите дела.
- Информационното табло включва резултатите от различни проучвания относно **усещането за независимост на съдебната власт.** За държавите членки, в които усещането за независимост е на много ниско равнище, сред посочените причини особено изпъкват намесата или натискът от страна на правителството и политиците, както и от страна на икономически или други специални интереси.

Следващи стъпки

Констатациите от Информационното табло за 2016 г. са взети предвид при текущата оценка на отделните държави в контекста на европейския семестър през 2016 г. Отделните доклади за 26-те държави членки бяха публикувани на 26 февруари 2016 г. и включват констатации относно правосъдните системи на редица държави членки (BE, BG, HR, ES, HU, IE, IT, LV, MT, PL, PT, RO, SI и SK) (вж. последните доклади относно европейския семестър за 2016 г., [IP/16/332](#) и [МЕМО/16/334](#)).

Комисията ще продължи да насърчава съдебните мрежи да задълбочат своята оценка на ефективността на правните гаранции за защита на независимостта на съдебната власт.

Контекст

Това е четвъртото издание на Информационното табло в областта на правосъдието. В Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието за 2016 г. са събрани данни от различни източници, по-специално данни, предоставени от Европейската комисия за ефикасност на правосъдието (СЕРЕЈ) към Съвета на Европа, която събира данни от държавите членки. В него е използвана също така информация, получена от други източници, като например Евростат, групата на лицата за контакт относно националните правосъдни системи, европейските съдебни мрежи като Европейската мрежа на висшите съдебни съвети (ENCJ), Мрежата на председателите на върховните съдилища в ЕС или Европейската мрежа за съдебно обучение.

Акцентът в Информационното табло е поставен върху три основни аспекта:

- **Ефикасност на правосъдните системи:** например показатели за ефикасност на производствата: продължителност на производствата, дял на приключените производства и брой висящи дела.
- **Показатели за качество:** например обучение, наблюдение и оценка на дейността на съдилищата, използване на проучвания за удовлетвореността, бюджет и човешки ресурси.
- **Независимост:** например Информационното табло включва данни от различни проучвания на усещането за независимост на съдебната власт сред дружествата и широката общественост.

С Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието се допринася за работата в рамките на европейския семестър, като се подпомага идентифицирането на свързани с правосъдието проблеми, на които е нужно да се обърне специално внимание с цел създаването на среда, благоприятна за гражданите, предприятията и инвестициите. То е съсредоточено върху гражданските и търговските дела, а също и върху административните дела.

Наред с конкретните оценки на положението в държавите членки Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието за 2015 г. допринесе за предложението на Комисията Съветът да отправи специфични препоръки на четири държави членки (Хърватия, Италия, Латвия и Словения) да подобрят ефективността на своите правосъдни системи. Комисията също така внимателно наблюдаваше усилията в тази област в други държави членки като Белгия, България, Кипър, Испания, Ирландия, Малта, Полша, Португалия, Румъния и Словакия (вж. [информационен документ](#)).

Констатациите в Информационното табло се вземат също под внимание и при определянето на приоритетите за финансиране по линия на [европейските структурни и инвестиционни фондове \(ЕСИФ\)](#) във връзка със съдебните реформи.

То не представя едно-единствено общо класиране, а преглед на функционирането на всички правосъдни системи въз основа на различни показатели, които са от общ интерес за всички държави членки. С Информационното табло не се насърчава конкретен вид правосъдна система и всички държави членки се третират на равна основа. Независимо от модела на националната правосъдна система или правната традиция, върху която тя е изградена, нейната навременност, независимост, финансова достъпност, както и лесният достъп до нея са сред основните критерии за това какво представлява една ефективна правосъдна система.

За повече информация

Пакет за медиите: http://ec.europa.eu/justice/newsroom/effective-justice/news/160411_en.htm
[МЕМО/16/1285](#)

Press pack on DG Justice website

Full document available: http://ec.europa.eu/justice/effective-justice/files/justice_scoreboard_2016_en.pdf

Summary of the Justice scoreboard: [Factsheet](#)

[Annotated graphs](#) with full figures

[Questions and answers](#) on the 2016 EU Justice Scoreboard

European Semester: http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/index_en.htm

Eurobarometer: [Flash 435](#) and [Flash 436](#)

IP/16/1286

Лица за контакти с медиите:

[Christian WIGAND](#) (+32 2 296 22 53)

[Melanie VOIN](#) (+ 32 2 295 86 59)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)